

Az IFLA világkongresszusáról

Dél-Korea fővárosában, Szöulban nemrég fejeződött be az IFLA 72. világkongresszusa Könyvtárak: a tudás és információ társadalmának dinamikus motorjai (Libraries: Dynamic Engines for the Knowledge and Information Society) címmel. A 2006. augusztus 20. és 24. között lezajlott ülészak megnyitóbeszédét a Nobel-békedíjas *Kim De Dzsong*, Dél Korea korábbi elnöke tartotta, címe: Könyvtárak: a tudás és információ korszakának kulcsszereplői. A következőkben a beszéd szövegét közöljük – némi kiagyással – magyarul.

„A XXI. században a tudás és információ korszaka teljes sebességre kapcsol. Egy, a tudás és az információ által bevilágított társadalomban az alkotó elmék a gazdaság vezetői lesznek és nagy kereslet van nem a fizikai munkások, hanem a tudás munkásai iránt. Olyan kor ez, amikor a nem kézzelfogható tudás és információ válik elemi mozgatóerővé kivétel nélkül minden társadalmi szektorban. Úgy vélem, elérkezett az idő, hogy a könyvtárak minden eddiginél fontosabb szerepet játszanak. Szükségtelen bizonygatni a könyvtárak szerteágazó és jelentékeny funkcióit a múlt agrár- és ipari társadalmaiban. Ám azok a funkciók korlátozottak és másodlagosak voltak. A XXI. században a könyvtárak kulcsszereplőkké lépnek elő abban, hogy vajon ez a tudáskorszak eléri-e vágyott céljait vagy sem. Először is, a könyvtárak legyenek minden tudás és információ tartalom tárhelyei. Minden típusú és formájú anyagot és információt tárolniuk kell. A mai fejlett információs technológia hozzásegíti a könyvtárakat ahhoz, hogy ezt a hatalmas feladatot teljesítsék.

Másodszor, a könyvtáraknak dinamikusabban kell fellépniük. Hazai és külföldi használókkal tudás- és információcserét kell folytatniuk, és túl kell lépniük a hagyományos referenz és kölcsönzési szolgálatokon.

Harmadszor, a könyvtáraknak »mindenütt jelenvalóvá«, on-line módon elérhetővé kell fej-

leszteniük szolgáltatásaikat forrásaik digitalizálásával. Ezek a szolgáltatások mindenki számára elérhetők, időtől és helytől függetlenül, a digitális kommunikációs eszközök – pl. személyi számítógép vagy mobiltelefon – révén.

Negyedszer, eddig a gazdagok kiváltsága volt a minőségi oktatáshoz való hozzáférés és a magasszintű tudás elsajátítása. Ma azonban bárki a világon, bármilyen szegény, hozzájuthat bármilyen szintű tudáshoz és információhoz, ha az interneten keresztül olyan könyvtárakat látogat meg, mint pl. a Kongresszusi Könyvtár vagy a Koreai Nemzeti Könyvtár. Csupán egy PC-re van szükség. A XXI. században a könyvtárak elsődleges szerepe az lesz, hogy a gazdaságilag hátrányos helyzetben lévő egyének és nemzetek számára magasszintű intellektuális találkozási pontokat nyújtsanak. Semmilyen más intézmény nem vállalkozhat arra a döntő jelentőségű szerepre, amelyben a cél a digitális szakadék sötét árnyainak az eltüntetése.

Ötödször, a könyvtárak a XXI. században jelentékeny mértékben hozzá tudnak járulni a szegénység elleni harchoz, illetve a szegények és gazdagok közötti mezsgye szűkítéséhez. Korunk gazdasága többé nem függ a kézzel fogható, materiális forrásoktól és áruktól, hanem immár a kézzel nem tapintható, immateriális tudásból és információból táplálkozik. Ezért a szegény nemzetek és a szegény egyének gazdagságot generálhatnak a tudással és információval való aktív kontaktus révén. A történelem során első alkalommal a világ lehetőséget nyújt a szegények számára a tulajdon növelésére és a felfelé törő mobilitásra. A könyvtáraknak mindebben alapvető szerepet kell játszaniuk.

...

Hatodszor, a könyvtárakat nyitott tereké kell tágítani a civilizációk közötti párbeszéd számára. A kereszténység és az iszlám közötti konfrontáció a Közel-Keleten az egész boly-

gót bizonytalanságba és pusztulásba kergeti. A kölcsönös megértés, a kibékülés és az együttműködés a két civilizáció között párbeszéd nélkül aligha lehetséges. A világ könyvtáros egyesületeinek hatékonyabban kell munkálkodniuk, hogy dialógussal és információcserével növeljék a kölcsönös megértést, barátságot és kooperációt az iszlám és a kereszténység, a szenvedő afrikaiak és a fejlett országok lakói, a Kelet és a Nyugat között. Mindezen erőfeszítések segítik a terrorizmus felszámolását és a világbéke megteremtését, sőt a szegénység megszüntetését is. A könyvtár legyen a béke felé vezető út egyik hajtóereje. Legyen a világ demokratikus állampolgárainak képzési központja, a globális együttműködés elősegítője a sokféle civilizációs irány közepette.

Hölgyeim és uraim!

Most a koreai nép kulturális tradícióiról ejtek néhány szót, és arról az erőfeszítésünkről, hogyan vigyük tovább ezt a kulturális örökséget a XXI. század keretei között. Koreában az első könyvtárat a Goguryeo (más írásmódban: Koguryo) királyság feje, Sosurim király alapította a IV. században. A következő századokban seregével létesítették a könyvek és dokumentumok számára szolgáló tárhelyeket királyi palotákban, buddhista monostorokban, konfucianus akadémiákon, közhivatalokban és magánháztartásokban.

Ugyanakkor a dokumentális kultúra tovább fejlődött. Az első mozgatható fémnyomdát Koreában állították fel a XII. században, ami a nyomtatási kultúrát jelentősen fellendítette. A Choson királyság évkönyvei – az *Annals of the Choson Kingdom* – egy hatalmas mennyiségű rekordgyűjteményt alkotnak, amely kb. ötszáz évet ölel fel a XIV. század kezdetétől fogva, és felkerült az UNESCO Világemlékezet-listájára. Elődeink alapították a Chiphjongont, az akadémiai kutatás királyi intézetét, a Kyujanggak palotakönyvtárt és a Sadae Mungot, négy nemzeti levéltárunkat, az intellektuális források megőrzésére. Hongmungwanban, a Különleges Tanácsadók hivatalában és Songgyungwanban, a Nemzeti Konfucianus Akadémián a hivatalnokok és a diákok aktívan használják mindezeket a szellemi kincseket tudományos képességeik fejlesztésére. A Kwango, a közszolgálati vizsga, nagyban hozzájárult a tudás és az oktatás fejlődéséhez

az ősi Koreában. Nemzetünkben sohasem volt gyakorlat az örökölt kormánytisztviselés, hivatal. Az első állami tanácsnok, a yonguijong, a mai miniszterelnöki poszt elődje sem csatlakozhatott a kormányhoz anélkül, hogy le ne tette volna az állami vizsgát. Az a rendszer teljesen elütött az európai feudalizmustól, ahol a nemesi címeket apáról fiúra örökölték. Minthogy az állami vizsga volt a politikai hivatalhoz vezető egyetlen út, a fiatal embereknek keményen kellett tanulniuk, hogy letegyék a vizsgákat, amihez szükségük volt a könyvtári forrásokra.

...

Ebben az új században Korea a tudás és az információ globális hullámának taraján áll. A koreai társadalom dinamikus fejlődése a büszke intellektuális örökségre és az oktatási tradícióra támaszkodik, valamint a nép hatalmára. Elnökségem idején mindent megtettem, hogy megvalósítsam az információs kort. Most pedig úgy hiszem, hogy a világ elismeri teljesítményünket. Kormányom sikeresen végrehajtotta Korea összes könyvtárának hálózatba kötését és azok forrásait digitalizált adatbázisokká változtatta. Új keresési rendszereket fejlesztettek ki, és elektronikus könyvtárakat létesítettek. Mindezen erőfeszítések megalapozták a »mindenütt jelenvaló« könyvtárat egy országos szolgáltatási rendszer kialakításával, amit bárki bárhol, bármilyen eszközzel elérhet. Ma a könyvtári szolgáltatások mindenhol hozzáférhetők, a falvakban, a távoli hegyvidéki területeken és a szigeteken egyaránt.

Tisztelt résztvevők, hölgyeim és uraim!

Hadd hangsúlyozzam ismét: a XXI. század a tudás és az információ százada. És ez a kor azt igényli a könyvtáraktól, hogy központi szerepet játsszanak az eszmények megvalósításában. A sikeres könyvtár sikeres világot segít életre. A könyvtárak a tudás és az információs tartalmak tárhelyei. A könyvtár: lokomotív, amely a történelmet húzza egyre előre. És az önök mint könyvtárosok életmissziója, hogy ezeket a lokomotívokat vezessék.

Remélem, hogy ez a kongresszus a világ könyvtáraiban történelmi lendületet ad ahhoz, hogy sebesen fejlődhessenek és hűen beteljesíthessék missziójukat a XXI. században.”

Kim De Dzsong

(Fordította *Bánhegyi Zsolt*)

Forrás: *The Korea Times*